

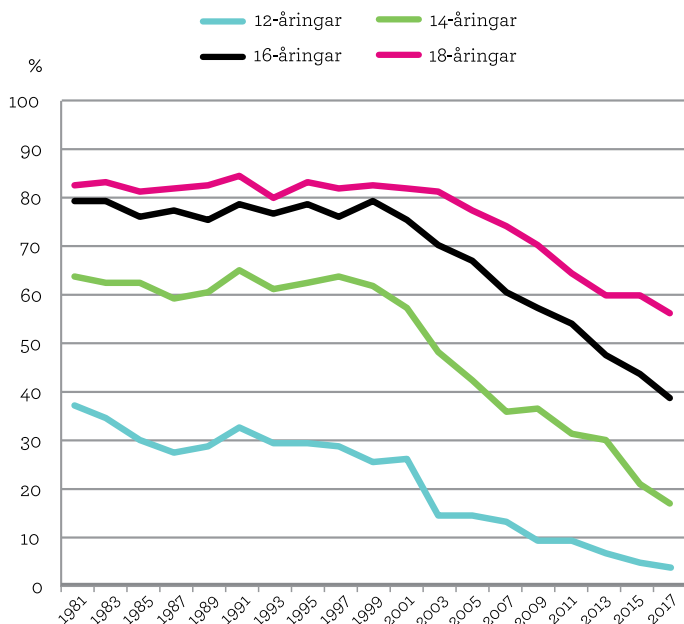
1

RÖKNING FÖRR OCH NU

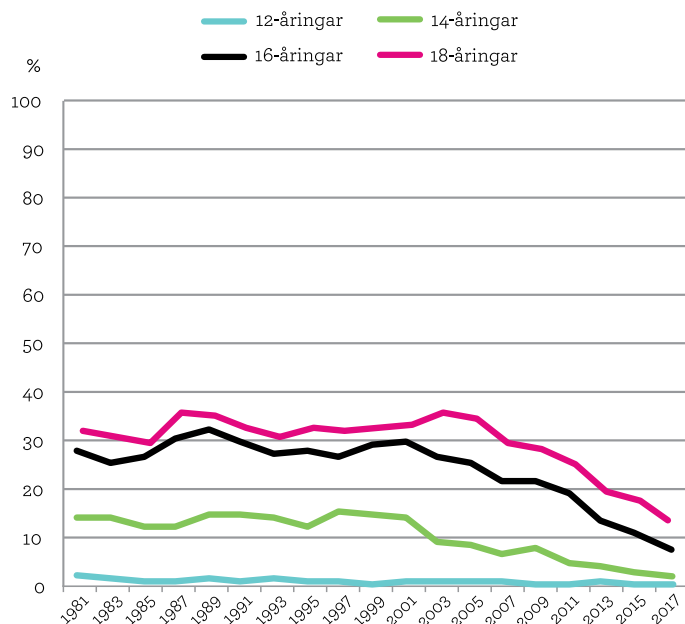
Linjediagrammen nedan anger andelen 12-18-åriga ungdomar som har testat tobak och som röker dagligen under åren 1981-2017. Svara på följande frågor genom att tolka linjediagrammen.

- 1 Hur många procent av 14-åringarna provade tobak år 1997?
Och år 2017?
- 2 Hur många procent av 16-åringarna rökte dagligen år 2001?
Och år 2017?
- 3 Vad skulle det kunna bero på att andelen ungdomar som har provat tobak och som röker dagligen har minskat så mycket?
- 4 Vad tror ni, hur kommer statistiken att se ut år 2030?

**Andel som har testat tobak,
12-18-åringar, år 1981-2017**

**Andel som röker dagligen,
12-18-åringar, år 1981-2017**

2

TOBAKSVAROR OCH MILJÖN

Rökning och snus användning påverkar, förutom människors hälsa och välmående, även djur och miljön. Kan ni komma på hur bilderna här nedan hör ihop med tobakens och snusens miljöpåverkningar? Vid behov kan ni också leta information om detta på nätet. Kan ni förutom dessa komma på några andra sätt som miljön påverkas av tobaksvaror?

3

AXEL OCH MILLA

Läs igenom följande situationsbeskrivningar en i taget. Diskutera frågorna som situationen behandlar. Skriv sedan ner era svar på svarsblanketten.

- 1 Axel har precis börjat i klass 7 i en ny skola. Några elever i hans klass har börjat använda snus. De har även bjudit Axel på snus, men han har tackat nej. Axel har funderat på om han ändå borde prova en gång. Bara för att visa de andra att han kan klarar av det.
 - a) Vilka följder kan det få ifall Axel prövar på snus? Ange minst fyra följder.
 - b) Vad tycker ni att Axel borde göra?
 - c) Varför är det ibland svårt att stå fast vid sin åsikt?

- 2 Milla är orolig för sin storasyster Sanna. Sanna har redan rökt i ett par år. På senaste tiden har Sanna även börjat röka hemma i smyg. Sanna smiter snabbt ut på gården, så att mamma inte märker något. Milla undrar hur mamma inte kan känna röklukten på Sannas kläder. Milla är orolig eftersom man i skolan har berättat att rökning är skadligt för både hälsa och miljön. Milla vill inte göra Sanna arg, så hon har inte sagt något till mamma.
 - a) Vad tycker ni att Milla borde göra?
 - b) Vilka slags tankar och känslor kan en närståendes rökning eller snusanvändning framkalla? Vem skulle man kunna prata med om dem?

4

TOBAKENS HISTORIA

Läs först serien Tobakens historia. Svara sedan på följande frågor.

- 1 Vad tyckte ni var det mest oväntade i serien? Kom det fram något sådant i historien som ni inte visste tidigare, och i så fall vad?
- 2 År 1978 blev det förbjudet att göra reklam för tobak i Finland. Trots detta kan man till exempel se rökande och snusande människor i tv-serier, filmer och sociala medier. Vad tror ni, påverkar medier ungas benägenhet att prova på tobak och snus?
- 3 I serien berättas det om det beroendeframkallande ämnet i tobak, nikotin. Nikotinberoende är en orsak till varför människor fortsätter att snusa eller röka, även om de vet att det är skadligt. Vilka andra orsaker, förutom nikotinberoende, kan det finnas till att man fortsätter snusa och röka? Varför kan det vara svårt att sluta?
- 4 Hitta på ett bra sätt hur man kan tacka nej till tobak eller snus, ni kan utgå från serien.

5

SANT ELLER FALSKT?

Läs påståendena nedan, ett i taget. Fundera vid varje påstående om det är sant eller falskt. Hur motiverar ni era svar?

- 1 Över 90 procent av de vuxna som röker har börjat som minderåriga.
- 2 Snus är en tobaksprodukt som används i munnen under läppen.
- 3 Både snus och e-cigarett tillverkas av samma tobaksväxt som cigaretter.
- 4 Snus orsakar nikotinberoende snabbare än cigaretter.
- 5 Det är var och ens egen sak om man använder snus eller inte. Snus användning påverkar inte andra människor.
- 6 E-cigarett kan vara beroendeframkallande.
- 7 Snus får säljas i Finland.
- 8 Snus passar för dem som idrottar, eftersom det inte försämrar konditionen.
- 9 Användning av e-cigarett kan vara skadligt för hälsan.
- 10 Det finns över 2 500 kemikalier i snus.

4) Tobakens historia

1

2

3

4

5) **Sant eller falskt?** Välj rätt alternativ och skriv motiveringen här nedan; varför anser ni påståendet vara sant eller falskt?

1 sant falskt

2 sant falskt

3 sant falskt

4 sant falskt

5 sant falskt

6 sant falskt

7 sant falskt

8 sant falskt

9 sant falskt

10 sant falskt